

11.01.1986 Lunèu - Oumelio

Messo di Rèi

Fraire crestian, mi bèus ami,

Sabès qu'en aquesto pountannado se parlo forço de la coumeto de Halley, aquelo estello de la bello co que se pòu vèire tóuti li setanto-sièis an ; lou darnié cop que se veguè èro en 1910, e de segur soun pas espès aquéli que permié nautre la veguèron à-n-aquelo epoco. Se pourra vèire tourna, nous dison lis astroulogue, en 2072, que saran pas espès encaro li gènt d'aquesto generacioun que la veiran belugueja dins noste cèu. Basto ! Es-ti aquelo bello estello que li Mage veguèron, badèron, beluguejanto dins lou cèu dins l'annado de la neissènço dóu Crist ? Seguramen pas, car se fau n'en crèire li savènt, èro passado, aquelo coumeto, quàuquis annado pu lèu avans la neissènço dóu Crist. Mai leissen de caire la coumeto de Halley ; siéu pas vengu de Marsiho pèr vous charra de la coumeto de Halley.

Mai voudriéu, me lou perdounarés, descourouna pèr un cop aquéli Rèi Mage, li desvesti de si bèus abihage, li despouia de si belòri ufanouso, de sis esquipage de legèndo, de soun trin espetaclous, pèr vèire simplamen d'ome de bono voulounta, plen d'atencioun, que se soun desrenja, que soun vengu de liuen, qu'an vist e qu'an cresegu. Aquéli gènt èron pas dóu païs de Palestino, fasien pas partido dóu pople jusiòu ; venien dóu Levant, d'aquéli regioun estranjo qu'apelan aro l'Arabìo Saudito, l'Irak e l'Iran, ounte lis ome s'arrèston pas de guerreja ; e pamens, mai que fuguèsson pas de la raço d'Abram, s'atroubèron aqui davans l'enfantet de Betelèn.

Avèn di : bono voulounta, èro simplamen l'óumage d'ome de bono voulounta. Mai de qu'es la bono voulounta ? Dins un ome de bono voulounta se remarco tres causo, miés, tres qualita :

l'atencioun, la dispounibleta e l'umilita.

L'atencioun en proumié ; à l'epoco ounte fuguè escri l'evangèli de sant Matiéu , li mage, fai pas doutanço, èron d'ome savènt, savènt en astrounoumìo e en astroulougìo, ço que vòu dire que sa vido se passavo à faire atencioun, dise bèn à faire atencioun, e jamai n'aurien destria aquelo estello nouvello sènsò aquelo atencioun counscienciouso que fuguè la siéuno ; se soun pas tapa lis iue nimai lis auriho ; n'èron pas d'aquéli que passavon soun tèms à jouga coume se dis à pesca-borgne, es vrai que i'a de gènt que passon soun tèms à jouga à pesca-borgne (aquéu mot se pòu pas tradusi en francés).

Quau i'avié di, à-n-aquéli mage, qu'un rèi di Jusiòu anavo espeli ? Quau i'avié di qu'uno estello se levarié pèr anouncia sa neissènço ? O lou tenien belèu d'uno tradicioun anciano o n'en fuguèron bessai assabenta pèr uno subito revelacioun ? Mai que nous enchau ? Ço que i'a de soulide, lou sabien. E quouro li causo arribèron, fuguèron pas court.

Ansin pèr nautre, fraire, mis ami, nous fau leva la tèsto e espincha e escruta lou cèu pèr ié descurbi, pèr ié descurbi l'Estello ; l'Estello briho pèr tout lou mounde e pertout dins lou mounde ; mai tóuti la veson pas ; n'i'a que regardon pas proun e que vèson rèn ; Erode e si gènt e sa court, veguèron rèn de rèn ; pamens, èron proche de Betelèn, à quàuqui kiloumetre, e soulamen quàuquis-un veguèron l'Estello : li Mage, e caminèron à sa lus , e la seguissènt, arrivèron ansin à Jerusalèn e d'aqui à Betelèn ounte veguèron aquel Rèi qu'es na . « Avèn vist soun Estello dins lou levant e sian vengu l'adoura. » Encaro un cop pèr vèire l'Estello fau regarda lou cèu e emé forço atencioun. Souvènti-fes fau escarquiha lis iue. Se, coume Erode, nosto tèsto e nòstis iue soun de-longo pivela pèr li causo de

la terro, li sòu, que n'i'a que n'an jamai proun, la bono taulo, lou bon manja e lou bon béure, o encaro l'ambicioun desmesurado que nous fai buta lis autre en disènt : « lèvo-te d'aqui que me ié mete, » o encaro l'ourguei destimbourla que nous rènn glourious coume un ase pourtant relicle dins uno proucession. Alor de-bon, poudèn pas vèire l'Estello, encaro mens la segui, car pèr la segui se fau leva matin, se fau desrenja, quita soun plesi e sis aise ; e pamens es bèn ço que faguèron li Mage que fuguèron d'ome dispounible es-à-dire capable de se desrenja ; la provo, n'aguèron pas crento de s'aluencha de soun païs pèr s'enana pèr orto e pèr camin, vers un autre païs que couneissien pas, vèire d'àutri gènt qu'avien pas soun biais de pensa, soun biais de senti o de viéure. Ansin, fraire, quand Diéu nous sono, es toujours pèr nous buta en foro de nòstis abitudo, de nòstis aise, de nosto peresso pèr tira davans e mounta e escala pu naut. Mai pourta soun atencioun i pichòti coume i gràndi causo de la vido vidanto, aceta d'èstre desrenja de-countùnio pèr lis evenimen e lis ome, acò n'es gaire facile e demando forço umilita.

Aguènt perdu soun camin, li Mage s'adraièron naturalamen vers Jerusalèn ; la capitalo dóu pople jusiòu e demandèron : « Ounte es lou rèi que vèn de naisse ? » e renseignamen prés, s'encaminon tourna-mai e retrobon l'estello que lis endraiè jusqu'à Betelèn. E dequé ié trobon dins aquele viloto ? Dequé ié trobon à Betelèn ? Un castel ounte segnourejo un rèi, coume Erode dins soun palais de Jerusalèn ? Nàni, mai un paure oustaloun que recato de pàuri gènt, un paure ome em'uno pauro femeto que vihon sus un paure mistoun, pecaire.

Aguedre manja de camin tant-e-mai pèr vèire pièi un rèi tant mesquin, acò 's pas poussible ! E pamens, tre arriba toumbon d'à geinouï pèr l'adoura. Oh ! D'aquéu moumen esmouvènt, que se pòu

pas dire, ount aquélis ome de bono voulounta devènon cresènt, dins aquel enfant vesible discernisson lou Diéu invésible. Lou Fiéu de Diéu, lou Rèi de glòri a vougu naisse permié nautre, e la fe n'es rên d'autre qu'acò.

Atencioun, dispounibleta, umilita, soun que li draïou que nous acaminon à la cresènço, car pèr vèire dins aquel enfantet lou rèi d'un reiaume invésible fau quicon de mai, fau la belugo e lou lume de la Fe, e aquéu lume noun pòu veni que de Diéu : Lus, resplendour de la Lus.

Alor l'Estello pòu s'esvali dins lou cèu ; Desenant l'Estello beluguejo dins lou cor dóu cresènt, l'Estello ilumino e empuro lou cor dóu crestian. Alor se pòu miés coumprendre lou meravious mistèri de l'encarnacioun ; en aquel enfant Diéu davalo de-vers nautre.

E quand lou Fiéu de Diéu davalo pèr rintra dins noste mounde n'es pas pèr segnoureja, es pèr prendre la darniero plaço, la plaço de l'enfant, es-à-dire dóu pu pichot de la famiho. Quand Diéu davalo vers lis ome es pèr prendre la darniero plaço, la plaço dóu paure, de l'esclau, dóu foro-bandi ; i'avié ges de plaço pèr el à Betelèn, ges de plaço dins lis oustau, senoun dins un estable abandouna ; en neissènt dins uno grùpio, dins uno manjadouiro coume un pichot bóumian, aquel enfant nous revèlo ço qu'es l'ome ; en se presentant dins un tau patimen lou Fiéu de Diéu nous afourtis que l'ome es d'esperéu uno grando valour, e que pèr Diéu tèn uno plaço di mai grando qu'es pas de dire, noun en causo de soun sauprefaire o de sis acioun espetaclouso, mai tèn uno plaço dins lou cor de Diéu avans meme qu'ague fa que que siegue. Tèn uno plaço dins lou cor de Diéu noun en causo de soun inteligènci, de si qualita, de sa richesso, o encaro de si bòn relacioun, mai tout simplamen pèr ço

qu'es un ome, tout simplamen pèr ço qu'eisisto ; aquel enfant coucha sus la paio nous afirmo dins sa car que l'ome que que siegue, riche o paure, blanc o negre, o mascara, a d'èstre respeta, simplamen pèr ço qu'es un ome, simplamen pèr ço qu'es uno creaturo de Diéu ; la glòri de Diéu es l'ome vivènt e noun pas l'ome mort.

Vaqui, fraire, mis ami, lou foundamen de nosto freirejacioun e de la pas entre lis ome, aquelo pas simboulisado dins aquelo glèiso emé tóuti li coulombo, l'aucèu de la pas ; es aquelo pas que nautre devèn semena à noste entour.

Alor, mi bèus ami, mi fraire crestian, es aro lou moumen de reviéuda nosto fe dins la preguiero. Alor demanden au Fiéu de Diéu, Noste Segneur, que clareje longo-mai l'Estello qu'enluis nòsti cor e Diéu fague qu'aquelo estello nous esbrihaude dins l'eternita.

Amen

